

KTO JAK GŁOSOWAŁ? KALENDARIUM FINANSÓW PUBLICZNYCH 2001-2011

M. Guzikowski (FOR), W. Wojciechowski (FOR)

24.01.2011

Zestawienie prezentuje najważniejsze zmiany w dochodach i wydatkach budżetu państwa oraz odstępstwa od założeń reformy emerytalnej z 1999r. Wskazujemy na korzystne i niekorzystne dla budżetu państwa zmiany, które wpłynęły na obecny poziom długu publicznego. Podajemy wyniki głosowań w Sejmie i opisujemy skutki fiskalne ich przyjęcia.

UWAGA: Wyniki głosowań dotyczą daty uchwalenia tekstu ustawy w Sejmie w trakcie trzeciego czytania. Nie uwzględniamy wyników głosowania nad poprawkami wniesionymi przez Senat, gdyż wyniki te mogłyby prowadzić do błędnych wniosków. Podajemy wyniki głosowań dla największych klubów parlamentarnych.

DATA UCHWALENI	PRZEDMIOT USTAWY	WYNIKI GŁOSOWANIA					SKUTKI FISKALNE PRZYJĘCIA USTAWY	
SLD-UP-PSL (Prezes Rady Ministrów Leszek Miller) (26.10.2001 – 02.05.2004) (od 01.03.2003 SLD-UP)								
13.11.2001	Wprowadzenie 20 proc. podatku od dochodów z oszczędzania (tzw. "podatku Belki") - opodatkowanie odsetek od depozytów i lokat bankowych		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	<p>Podatek od dochodów z oszczędzania zmniejsza skłonność do oszczędzania, a w efekcie obniża stopę oszczędności prywatnych w gospodarce i ogranicza wielkość inwestycji, które są źródłem wzrostu gospodarczego.</p> <p>W 2004 r. stawkę podatku od dochodów z oszczędzania obniżono z 20 do 19 proc., ale oprócz depozytów i lokat bankowych objęto nim także dochody uzyskane z innych form inwestycji (np. zyski z akcji, zyski z funduszy inwestycyjnych).</p> <p>Zapowiedzi zniesienia „podatku Belki” składali K. Marcinkiewicz (2005), Z. Gilowska (2007), D. Tusk i W. Pawlak (2008)</p> <p>W 2009 r. dochody budżetu państwa z tytułu podatku od dochodów z oszczędzania wyniosły 2,37 mld zł.</p>
		OGÓŁEM	439	251	188	0	21	
		SLD	196	196	0	0	4	
		PO	58	0	58	0	7	
		SAMO	51	1	50	0	2	
		PIS	40	0	40	0	3	
		PSL	37	37	0	0	4	
		LPR	36	0	36	0	0	
UP	15	15	0	0	1			

		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.		
17.12.2001	Redukcja ulgi na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego ze 100% do 78% i z 50% do 37%	OGÓŁEM	414	232	177	5	46	Według szacunków rządu z 2001 r. redukcja ulg na przejazdy miała ograniczyć wydatki budżetu centralnego o ok. 0,03% PKB rocznie. W 2011 r. ulga na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego została podwyższona z 37% do 51% (realizacja obietnic wyborczych kandydata na prezydenta B. Komorowskiego).
		SLD	186	185	0	1	14	
		PO	53	0	52	1	5	
		SAMO	44	0	44	0	7	
		PIS	39	0	39	0	4	
		PSL	34	31	0	3	7	
		LPR	31	0	31	0	5	
		UP	15	15	0	0	1	
<hr/>								
17.12.2001	Skrócenie urlopu macierzyńskiego z 26 do 16 tyg. przy pierwszym porodzie, 18 tyg. przy każdym następnym i z 39 do 26 tyg. w przypadku ciąży mnogiej	OGÓŁEM	416	232	176	8	44	Według szacunków rządu z 2001 r. skrócenie wymiaru urlopu macierzyńskiego miało ograniczyć wydatki budżetowe o ok. 0,04% PKB rocznie.
		SLD	187	187	0	0	13	
		PO	54	0	51	3	4	
		SAMO	44	1	43	0	7	
		PIS	39	0	39	0	4	
		PSL	34	29	0	5	7	

		LPR	31	0	31	0	5	
		UP	15	15	0	0	1	
17.12.2001	Wstrzymanie w 2002 r. waloryzacji wynagrodzeń dla pracowników objętych przepisami ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej; zamrożenie kwot bazowych i wynagrodzeń osób nie objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	Brak szacunku skutków fiskalnych w uzasadnieniu do ustawy. Wstrzymanie waloryzacji wynagrodzeń miało na celu ograniczenie wydatków publicznych.
		OGÓŁEM	409	238	168	3	51	
		SLD	184	184	0	0	16	
		PO	53	2	49	2	5	
		SAMO	40	0	40	0	11	
		PIS	40	0	40	0	3	
		PSL	35	35	0	0	6	
		LPR	30	0	30	0	6	
		UP	14	14	0	0	2	
10.10.2002	Ustawa określająca wysokość minimalnego wynagrodzenia. Na mocy ustawy jest ono ustalane w taki sposób, aby przeciętna wysokość wynagrodzenia w danym roku wzrastała w stopniu nie niższym niż prognozowany na dany rok wskaźnik cen. Ponadto w ustawie wprowadzono możliwość korygowania wysokości minimalnego		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	Waloryzacja płacy minimalnej wyłącznie o wskaźnik inflacji obniża jej relację do przeciętnego wynagrodzenia w kraju. W efekcie, rosną szanse na wzrost zatrudnienia osób młodych oraz pracowników niskokwalifikowanych. Dodatkowo, zmniejszają się wydatki publiczne uzależnione od poziomu płacy minimalnej.
		OGÓŁEM	387	280	3	104	73	
		SLD	177	177	0	0	20	
		PO	46	10	0	36	11	
		SAMO	38	37	1	0	11	

	wynagrodzenia w roku następnym poprzez tzw. wskaźnik weryfikacyjny w przypadku, gdy w roku poprzednim prognozowany wskaźnik cen różni się od wskaźnika cen.	PIS	35	2	1	32	8	
		PSL	31	30	1	0	10	
		LPR	34	0	0	34	2	
		UP	11	11	0	0	5	
			GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	
		OGÓŁEM	398	377	17	4	62	
		SLD	174	174	0	0	22	
		PO	51	50	0	1	6	
		PIS	41	38	3	0	2	
		SAMO	34	34	0	0	7	
		PSL	27	27	0	0	13	
		LPR	25	20	3	2	3	
		UP	14	14	0	0	2	
27.02.2003	Waloryzacja rent i emerytur o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększony o 20% realnego wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym							W założeniach reformy emerytalnej przewidywano, że emerytury będą waloryzowane jedynie o wskaźnik inflacji. Wprowadzenie większej waloryzacji (dodatkowo 20% realnego wzrostu wynagrodzeń) zwiększa wydatki publiczne na wypłatę świadczeń emerytalno-rentowych.
			GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	
		OGÓŁEM	392	336	5	51	67	
		SLD	166	166	0	0	26	
23.07.2003	Wyłączenie z powszechnego systemu emerytalnego pracowników rozpoczynających pracę w służbach mundurowych							Wyłączenie z powszechnego systemu emerytalnego pracowników rozpoczynających pracę w służbach mundurowych w 2003 r. polegało na ponownym objęciu tych osób tzw. zaopatrzeniowym systemem emerytalnym, który jest w pełni finansowany z podatków (pracownicy służb mundurowych nie

		PO	51	49	0	2	5	<p>płacą składek emerytalno-rentowych). Wyłączenie dotyczyło wszystkich żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych (także tych, którzy rozpoczynając służbę po 1 stycznia 1999 r. zostali objęci powszechnym systemem ubezpieczeń społecznych.</p> <p>Skutek dla finansów publicznych: zmniejszenie dochodów powszechnego systemu emerytalnego, zablokowanie ograniczenia wydatków systemu zaopatrzeniowego w perspektywie 15 lat.</p>
		PIS	42	4	0	38	1	
		PSL	29	28	0	1	9	
		SAMO	25	25	0	0	6	
		LPR	25	22	0	3	3	
		UP	15	15	0	0	1	
		NIEZRZ.	15	11	2	2	6	
14.10.2003	Obniżka (od 2004 r.) stawki podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) z 27% do 19%		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	<p>Obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) zwiększyło konkurencyjność polskiej gospodarki i wzmocniło bodźce do zakładania przedsiębiorstw. Redukcji podatków bezpośrednich powinno towarzyszyć co najmniej proporcjonalne obniżenie wydatków publicznych.</p> <p>Szacunki rządu z 2003 r. wskazywały, że obniżenie podatku CIT do 19% z 27% zmniejszy dochody sektora finansów publicznych państwa w 2004 r. o ok. 4,5 mld zł.</p>
		OGÓŁEM	366	272	92	2	93	
		SLD	176	175	0	1	15	
		PO	37	36	0	1	19	
		PIS	31	31	0	0	11	
		PSL	30	1	29	0	8	
		SAMO	20	0	20	0	11	
		LPR	25	0	25	0	3	
		NIEZRZ.	10	7	3	0	8	
		UP	13	13	0	0	3	

		GŁOS.		ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	
04.03.2004	Posłowie, senatorowie i urzędnicy państwowi najwyższego szczebla pozbawieni "trzynastek"	OGÓŁEM	431	429	0	2	29	Brak szacunku skutków fiskalnych w uzasadnieniu do ustawy. Likwidacja trzynastych pensji dla urzędników najwyższego szczebla miała na celu ograniczenie wydatków publicznych.
		SLD	186	185	0	1	6	
		PO	53	53	0	0	3	
		PIS	40	40	0	0	3	
		PSL	31	31	0	0	6	
		SAMO	29	29	0	0	2	
		LPR	26	26	0	0	4	
		UP	14	14	0	0	1	
16.04.2004	Ustawa o świadczeniach przedemerytalnych	OGÓŁEM	406	295	108	3	54	Ograniczenie możliwości przechodzenia na świadczenia przedemerytalne oraz zrównanie wysokości tych świadczeń do kwoty 670 zł. Świadczenia przedemerytalne umożliwiały wczesne odchodzenie z rynku pracy osobom bezrobotnym, które mają spełnione odpowiednie kryteria długości stażu pracy (30 lat kobiety i 35 lat mężczyźni) i wieku (co najmniej 55 lat kobiety i 60 lat mężczyźni). W ustawie wydłużono także okres ochronny, w którym pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do nabycia prawa do emerytury.
		SLD	149	149	0	0	8	
		PO	47	47	0	0	8	
		PIS	38	1	37	0	5	
		PSL	28	4	24	0	9	
		SDPL	34	34	0	0	0	

		SAMO	27	21	6	0	4	Dotychczas okres ochronny wynosił 2 lata. Wprowadzenie świadczeń przedemerytalnych zmniejszyło wydatki publiczne, ponieważ były one niższe od przyznawanych wcześniej zasiłków przedemerytalnych.
		LPR	23	0	23	0	3	
		NIEZRZ.	18	10	8	0	4	
		UP	14	14	0	0	1	

SLD (Prezes Rady Ministrów Marek Belka) (02-19.05.2004 oraz 11.06.2004-19.10.2005)

16.07.2004	Zmiana zasad waloryzacji emerytur i rent, polegająca na zaprzestaniu corocznej waloryzacji tych świadczeń i przeprowadzaniu waloryzacji w roku następującym po roku kalendarzowym, w którym skumulowany wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, licząc od ostatniej waloryzacji, przekroczyłby 5%, z zastrzeżeniem, że gdyby w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych wzrost cen nie osiągnął tego poziomu, waloryzacja byłaby przeprowadzona przy zastosowaniu niższego wskaźnika		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	Powrót do waloryzacji emerytur i rent wyłącznie o wskaźnik inflacji obniżał wydatki publiczne. Oszczędności z tego tytułu w latach 2004-2007 były szacowane przez rząd na 0,1- 0,4% PKB rocznie. Zmniejszenie częstotliwości przeprowadzania waloryzacji miało ograniczyć koszty administracyjne.
		OGÓŁEM	396	254	138	4	64	
		SLD	147	147	0	0	10	
		PO	53	50	1	2	2	
		PIS	40	0	40	0	3	
		PSL	27	0	27	0	13	
		SDPL	29	29	0	0	4	
		SAMO	27	0	27	0	4	
		LPR	20	0	20	0	5	
		NIEZRZ.	11	4	7	0	9	
UP	13	12	0	1	2			

		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.		
01.07.2005	Podwyższenie płacy minimalnej do 45% przeciętnego wynagrodzenia w 2007 r. i do 50% przeciętnego wynagrodzenia w 2008 r.	OGÓŁEM	381	321	58	2	79	Celem nowelizacji było podniesienie płacy minimalnej tak, by była bardziej zbliżona do minimum socjalnego, a także m.in. zwiększenie różnic między wynagrodzeniem minimalnym a np. zasiłkiem dla bezrobotnych czy rentą.
		SLD	134	130	3	1	15	
		PO	52	0	52	0	4	
		PIS	37	36	1	0	9	
		PSL	30	30	0	0	10	
		NIEZRZ.	17	16	1	0	18	
		SDPL	30	30	0	0	3	
		SAMO	24	24	0	0	7	
		LPR	22	22	0	0	3	
27.07.2005	Wyłączenie górników z powszechnego systemu emerytalnego oraz Wydłużenie okresu nabywania prawa do wcześniejszej emerytury z końca 2006 r. do końca 2007 r.	OGÓŁEM	339	295	43	1	121	Wyłączenie górników z powszechnego systemu emerytalnego zwiększało wydatki publiczne z tytułu wypłaty wcześniejszych emerytur oraz - w kolejnych latach - z tytułu wypłaty wyższych emerytur w porównaniu do tych, jakie przysługiwałyby górnikom, gdyby pozostali w systemie powszechnym. W 2005 r. MPiPS szacowało, że wyłączenie górników z powszechnego systemu emerytalnego będzie kosztować budżet państwa ok. 3% PKB do 2020 r. W latach 2012-2013 koszty te miały wynieść ok.
		SLD	124	123	1	0	24	
		PO	41	3	38	0	15	
		PIS	34	34	0	0	12	
		PSL	24	23	1	0	16	

		SDPL	27	27	0	0	5	0,25% PKB, a w kolejnych latach wzrosnąć do ok. 0,3% PKB rocznie. W 2005 r. MPIPS szacowało, że wydłużenie do końca 2007 r. okresu nabywania praw do wcześniejszej emerytury będzie kosztować budżet państwa ok. 1,4% PKB do 2020 r. Największa kumulacja tych kosztów przypadnie na lata 2008-2011, tj. ok. 0,2% PKB rocznie.
		SAMO	22	22	0	0	9	
		LPR	20	20	0	0	4	
		UP	9	9	0	0	2	
		NIEZRZ.	20	17	2	1	18	
PIS (Prezes Rady Ministrów Kazimierz Marcinkiewicz) (31.10.2005-14.07.2006)								
			GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	Według ówczesnego szacunku rządu – podwyższenie zasiłku z 500 do 1000 zł zwiększy wydatki budżetu o ok. 130 mln zł w 2006 r. (0,01% PKB)
		OGÓŁEM	414	412	1	1	46	
		PIS	151	151	0	0	4	
		PO	124	123	1	0	8	
		SAMO	46	46	0	0	10	
		SLD	42	42	0	0	13	
		LPR	32	32	0	0	0	
		PSL	17	17	0	0	8	
16.12.2005	"Becikowe I" – zwiększenie z 500 do 1000 zł wypłaty z tytułu urodzenia dziecka żywego		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	Brak załączonych do ustawy szacunków skutków fiskalnych.

	żywego	OGÓŁEM	403	324	63	16	57	W 2010 r. roczne koszty wypłaty becikowego szacuje się na ok. 0,4 mld zł. Prawo do tego świadczenia nie zależy od dochodów rodziny – jest przykładem marnotrawstwa publicznych pieniędzy.
		PIS	151	151	0	0	4	
		PO	120	76	32	12	12	
		SAMO	42	42	0	0	14	
		SLD	40	6	31	3	15	
		LPR	32	32	0	0	0	
		PSL	16	16	0	0	9	

PIS-LPR-Samoobrona (Prezes Rady Ministrów Jarosław Kaczyński) (14.07.2006-16.11.2007)

18.10.2006	Wydłużenie urlopów macierzyńskich do 18 tyg. przy urodzeniu pierwszego dziecka, 20 tyg. przy każdym następnym i 28 tyg. w przypadku ciąży mnogiej	GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.		
		OGÓŁEM	403	399	4	0		57
		PIS	142	142	0	0		11
		PO	116	113	3	0		16
		SLD	48	47	1	0		7
		SAMO	37	37	0	0		10
		LPR	25	25	0	0		4
PSL	21	21	0	0	4			

		GŁOS.		ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	
27.10.2006	Zmiana stawek podatku dochodowego od osób fizycznych na 18% i 32% (wejście w życie od 01.01.2009)	OGÓŁEM	397	391	1	5	63	<p>Wprowadzenie dwóch obniżonych stawek podatku PIT powoduje spadek dochodów z podatku PIT na kwotę stanowiącą równowartość ok. 0,8% PKB rocznie.</p> <p>Obniżenie stawek podatku PIT poprawiło strukturę opodatkowania w Polsce z perspektywy wzmacniania bodźców do pracy zawodowej i wspierania wzrostu gospodarczego.</p> <p>Obniżce tej powinna być jednak towarzyszyć co najmniej proporcjonalna redukcja wydatków publicznych.</p>
		PIS	139	139	0	0	14	
		PO	113	111	1	1	19	
		SLD	41	39	0	2	14	
		SAMO	39	39	0	0	8	
		LPR	28	28	0	0	1	
		PSL	20	20	0	0	5	
		GŁOS.		ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.	
15.06.2007	Obniżenie składki rentowej	OGÓŁEM	378	341	0	37	82	<p>Według szacunków rządu z 2005 r. obniżenie składki rentowej zmniejszy dochody sektora finansów publicznych netto o 2,9 mld zł w 2007 r., o 17,5 mld zł. w 2008 r., o 19,9 mld zł w 2009 r. i o 22,1 mld zł w 2010 r. (ceny bieżące) – czyli ok. 1,5% PKB rocznie.</p> <p>Obniżenie składki rentowej poprawiło strukturę opodatkowania w Polsce z perspektywy wzmacniania bodźców do pracy zawodowej i wspierania wzrostu gospodarczego.</p> <p>Obniżce tej powinna towarzyszyć jednak co najmniej proporcjonalna redukcja wydatków publicznych, w szczególności dotyczących wydatków na renty rodzinne i z tytułu niezdolności do pracy.</p>
		PIS	135	135	0	0	14	
		PO	106	106	0	0	25	
		SLD	39	2	0	37	16	
		SAMO	36	36	0	0	10	
		LPR	28	28	0	0	1	
		PSL	16	16	0	0	9	

		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.		
07.09.2007	Wydłużenie okresu nabywania prawa do wcześniejszej emerytury z końca 2007 r. do końca 2008 r.	OGÓŁEM	398	397	0	1	62	Wydłużenie okresu nabywania prawa do wcześniejszej emerytury o kolejny rok będzie kosztować budżet państwa ok. 1,4% PKB do 2021 r. Największa kumulacja tych kosztów przypadnie na lata 2009-2012, tj. ok. 0,2% PKB rocznie.
		PIS	129	129	0	0	23	
		PO	115	114	0	1	16	
		SLD	50	50	0	0	5	
		SAMO	36	36	0	0	7	
		LPR	27	27	0	0	2	
		PSL	25	25	0	0	2	
PO-PSL (Prezes Rady Ministrów Donald Tusk) (16.11.2007-)								
		GŁOS.	ZA	PRZECIW	WSTRZ.	NIE GŁOS.		
06.11.2008	Ustawa o emeryturach pomostowych	OGÓŁEM	420	235	183	2	40	Znaczące ograniczenie wydatków publicznych Ustawa została zawetowana przez prezydenta L. Kaczyńskiego.
		PO	200	200	0	0	9	
		PIS	142	0	142	0	15	
		LEWICA	34	0	34	0	8	
		PSL	27	27	0	0	4	

		GŁOS. ZA PRZECIW WSTRZ. NIE GŁOS.							
		WYMAGANA WIĘKSZOŚĆ 3/5: 267							
	OGÓŁEM	445	285	160	0	15			
19.12.2008	Głosowanie nad odrzuceniem weta Prezydenta RP dotyczącego ustawy o emeryturach pomostowych	PO	206	206	0	0	2	Ceną za poparcie Lewicy dla koalicji PO-PSL w głosowaniu nad odrzuceniem weta prezydenta L. Kaczyńskiego było wprowadzenie świadczeń kompensacyjnych dla nauczycieli.	
		PIS	154	0	154	0	3		
		LEWICA	38	35	3	0	4		
		PSL	28	28	0	0	3		
		GŁOS. ZA PRZECIW WSTRZ. NIE GŁOS.							
	OGÓŁEM	418	418	0	0	42			
24.04.2009	Ustawa o świadczeniach kompensacyjnych dla nauczycieli	PO	198	198	0	0		10	Świadczenia kompensacyjne umożliwiają nauczycielom odchodzenie z rynku pracy przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, ale na znacznie mniej korzystnych warunkach niż w przypadku dotychczasowych wcześniejszych emerytur.
		PIS	137	137	0	0		15	
		LEWICA	38	38	0	0		6	
		PSL	27	27	0	0	4		